

“Bác Hồ đó, chiếc áo nâu giản dị”

TRẦN HOÀNG

“Bác Hồ đó, chiếc áo nâu giản dị
Màu quê hương bền bỉ đậm đà...”

(Sáng tháng năm)

“Nhớ ông cụ mắt sáng ngời
Áo nâu, túi vải đẹp tươi lạ thường”

(Việt Bắc)

Những câu thơ trên của nhà thơ Tố Hữu ra đời cách đây đã hơn 60 năm, nhưng mỗi lần có dịp đọc lại, người Việt Nam không mấy ai là không bồi hồi, xúc động trước hình ảnh gân gù, thân thương của vị Cha già dân tộc. Tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người mãi là tấm gương sáng ngời để mỗi người trong chúng ta học tập và làm theo. Một trong những điều đó, theo chúng tôi là đức tính “cần, kiệm, liêm, chính”, là lối sống, là tác phong giản dị, gần gũi với quần chúng nhân dân của Bác.

Sau hơn 30 năm bôn ba hoạt động cách mạng ở nước ngoài, mùa xuân năm 1941, Bác về nước để cùng Ban Chấp hành Trung ương Đảng lãnh đạo nhân dân ta chuẩn bị cuộc tổng khởi nghĩa, đánh đổ ách thống trị Pháp, Nhật; giành lại nền độc lập, tự do cho đất nước. Từ ngày ấy cho đến khi về cõi vĩnh hằng (tháng 9/1969), dù là sống trên vùng rừng núi Việt Bắc xa xôi hay về nơi Thủ đô hoa lệ, bao giờ Người cũng ăn mặc và sinh hoạt bình dị, chẳng khác gì một anh cán bộ viên chức bình thường hồi những năm năm mươi, sáu mươi của thế kỷ trước. Bộ quần áo bà ba nâu, chiếc “áo đại cán” 4 túi, đôi dép cao su... thay cho những bộ comple, chiếc cà vạt và đôi giày da sang trọng. Ngôi nhà sàn đơn sơ bên bờ suối, ngôi nhà làm bằng gỗ thường bên ao cá, hàng cây là nơi Bác sống và làm việc hàng ngày. Đó cũng là nơi nhiều lần Bác tiếp các đoàn bộ đội, các cụ phụ lão, các chị dân quân, các em thiếu nhi và một số vị khách quốc tế tới thăm Bác. Rồi nữa, bàn ghế Bác ngồi làm việc, chiếc giường Bác nằm, chiếc máy chữ Bác dùng, cái quạt giấy

giúp Bác đỡ nóng khi trời nắng, gió im... tất cả đều rất bình thường, không có cái nào là sang trọng, xa hoa. Hàng ngày, Bác ngồi viết bên bàn, chiều đến thì ra vườn cuốc đất, tưới rau, hoặc tập võ, đánh bóng chày... mọi việc cần mẫn như tất cả các cán bộ, viên chức trong cơ quan. Có lần, cùng mấy anh bộ đội đi công tác trên vùng chiến khu Việt Bắc, dừng lại bên một con suối trong, tắm giặt xong, Bác vắt cái áo lên đầu một cây gậy, vác lên vai, vừa đi vừa phơi nắng để cho áo mau khô. Xem hình ảnh này trên màn hình, trên sách báo, lòng chúng ta trào dâng bao niềm xúc cảm nghẹn ngào...

Không chỉ khiêm nhường, bình dị trong ăn mặc, trong tác phong sinh hoạt, làm việc hàng ngày mà ngay cả trong ngôn ngữ chính luận, ngôn ngữ sáng tác thi ca, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng thể hiện rất rõ sự giản dị, gần gũi của Người. Người nói và viết, từ chuyện đơn giản nhất đến điều hệ trọng nhất đều rất dễ hiểu; giản dị mà không nôm na, đại chúng, bình dân mà không tầm thường, dễ dãi. Tất cả đều ngắn gọn, hàm súc, không hề làm ra vẻ cao siêu mà vẫn đầy chất trí tuệ. Bút pháp và phong cách của Người vô cùng linh hoạt, biến hóa và sinh động. Ngôn từ của Bác trong các văn bản mang ý nghĩa trọng đại, vừa có tầm cao của trí tuệ, mang tính khoa học cao, lại vừa rất phổ thông. Do vậy, từ các bậc nhân sỹ, trí thức đến người bình dân nơi thôn cùng, xóm vắng, ai đọc, ai nghe cũng hiểu, cũng tiếp nhận được. Đặc biệt, Hồ Chủ tịch còn sáng tác rất nhiều thơ ca, vừa là để nói lên tâm tư, tình cảm của mình, vừa là để phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân, như nhà thơ Hoàng Trung Thông từng cảm thán:

“Văn thơ của Bác, văn thơ thép
Mà vẫn mênh mông bát ngát tình”

Những bài thơ Bác sáng tác thời kỳ Bác sống ở Cao Bằng như: *Diễn ca “Lịch sử nước*

